

บทที่ 14 เลขหนังสือ

สาระสำคัญ

การกำหนดเลขหนังสือภาษาไทยมีวิธีการทำได้ 2 แบบ คือ แบบ
ประสมตัวเลขและแบบตารางสำเร็จรูป

จุดมุ่งหมาย

หลังจากศึกษาบทเรียนที่ 14 แล้ว นักศึกษาจะต้องสามารถ

1. กำหนดเลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 1 ได้
2. กำหนดเลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 2 ได้
3. กำหนดเลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 3 ได้
4. กำหนดเลขเรียกหนังสือได้
5. เรียงหนังสือบนชั้นได้ถูกต้อง

เลขหนังสือ (Book number) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เลขผู้แต่ง (author number) ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำหนังสือแต่ละเล่มในห้องสมุด เลขหนังสือได้แก่พยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง และ เลขกำกับพยัญชนะนั้น ห้องสมุดส่วนมากจะใส่พยัญชนะตัวแรกของชื่อเรื่องต่อท้ายจากเลขกำกับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่งอีกทีหนึ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้สัญลักษณ์ของหนังสือซ้ำกัน เลขหนังสือหรือเลขผู้แต่งนี้จะปรากฏอยู่ใต้ เลขหมู่หนังสือด้านบนมุมซ้ายมือของบัตรรายการ

ประโยชน์ของ เลขหนังสือ

1. เพื่อจัดหนังสือให้เป็นระเบียบบนหิ้งหรือตู้หนังสือ
2. เพื่อให้หนังสือทุกเล่มมีเลขเรียกหนังสือ (Call number) ที่สั้นและถูกต้อง
3. เพื่อให้หนังสือทุกเล่มมีที่ใส่ถูกต้องไม่สับสนกัน
4. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการจ่ายหนังสือแก่ผู้ยืม
5. เพื่อนำหนังสือกลับคืนใส่หิ้งหรือตู้ได้โดยสะดวก
6. เพื่อช่วยในการสำรวจหนังสือ
7. เพื่อจัดหนังสือที่ผู้แต่งชื่ออักษรเดียวกัน แต่หนังสือประเภทเดียวกันเข้าตู้ได้โดยไม่สับสนกัน¹

เลขผู้แต่งหนังสือภาษาไทย ตามที่ปรากฏอยู่ในห้องสมุดต่าง ๆ มี 3 รูปแบบคือ

1. กำหนดจากตารางที่กำหนดไว้สำหรับพยัญชนะและสระที่แบ่งออกเป็นพวก ๆ (แบบของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์ฯ)
2. กำหนดจากเลขสำหรับพยัญชนะและสระที่แบ่งไว้เป็นพวก ๆ ใช้หลักเกณฑ์ที่แน่นอน เดียวกับตาราง เลขหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

¹ ลูทริสกีลล์ อัมพันวงศ์, หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยฉบับสมบูรณ์ และตัวอย่างบัตร (พระนคร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมอบให้ไทยวัฒนาพานิชจัดพิมพ์จำหน่าย, 2510), หน้า 155.

3. กำหนดจากตารางสำเร็จรูป ใช้กฎเกณฑ์เช่นเดียวกับ Cutter-Sanbourn Table

เลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 1

เลขหนังสือแบบหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นการกำหนดเลขผู้แต่งหนังสือภาษาไทยแบบแรก ในวงการบรรณารักษศาสตร์ไทย โดยค่าสัณฐานารยัสูตรสังกะยั อักษรวงค์ ซึ่งได้อธิบายไว้ในบทที่ 5 ของหนังสือหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์และตัวอย่างบัตร สรุปได้ว่ามี 2 ตารางด้วยกันคือ

1. ตารางเลขหนังสือสำหรับอักษร ก. ใช้เป็นตารางสำหรับกำหนดเลขผู้แต่งของอักษร ก. และอักษรตัวอื่น ๆ ทุกตัว โดยเทียบจากตารางนี้เป็นหลัก แล้วเปลี่ยนพยัญชนะตัวหน้าตามอักษรชื่อที่ต้องการ เช่น ตาราง ก. คือ กัญ - กัณ 113 เลขผู้แต่งของภัญญา คือ ก. 113 เลขผู้แต่งของภัญญา คือ ภ 113 เลขผู้แต่งของ สัญญา คือ ส 113 เป็นต้น

ตารางที่ 1

ตารางอักษร ก และใช้สำหรับอักษรอื่นด้วยโดยเปลี่ยนอักษรตัวหน้าตามที่ต้องการ

ก	กก	-	กค	11	กัก	-	กัค	111
	กง	-	กฉ	12	กังก	-	กักฉ	112
	กญ	-	กฉ	13	กัญญ	-	กัญฉ	113
	กณ	-	กธ	14	กัณ	-	กัธ	114
	กน	-	กฬ	15	กัณ	-	กัฬ	115
	กพ	-	กย	16	กัพ	-	กัย	116
	กธ	-	กฉ	17	กัธ	-	กัฉ	117
	กค	-	กฉ	18	กัค	-	กัคฉ	118
	กห	-	กฉ	19	กัห	-	กัฉ	119

กา	กา ก	-	กาค	21	กิร	-	กิว	37	
	กา ง	-	กาฉ	22	กิศ	-	กิล	38	
	กาญ	-	กาฒ	23	กึท	-	กือ	39	
	กาณ	-	กาธ	24	กี n	กึค	-	กึค	311
	กาน	-	กาฬ	25		กึง	-	กึฉ	312
	กาพ	-	กาย	26		กึญ	-	กึฒ	313
	การ	-	กาว	27		กึณ	-	กึธ	314
	กาศ	-	กาล	28		กึน	-	กึฬ	315
	กาห	-	กาฮ	29		กึพ	-	กึย	316
ก้า	ก้า ก	-	ก้าค	211		กึร	-	n-2	317
	ก้า ง	-	ก้าฉ	212		กิศ	-	กิล	318
	ก้าญ	-	ก้าฒ	213		กึท	-	กือ	319
	t-i-m	-	ก้าธ	214	กู	กูก	-	กูด	41
	ก้าณ	-	ก้าฬ	215		กุง	-	กุงฉ	42
	ก้าพ	-	ก้าย	216		กุน	-	กุนฉ	43
	ก้าร	-	ก้าว	217		กุน	-	กุนธ	44
	ก้าศ	-	ก้าล	218		กุน	-	กุนฬ	45
	ก้าห	-	ก้าฮ	219		กูป	-	กูปย	46
กิ	กี nn	-	กิด	31		กูร	-	กูว	42
	กิง	-	กิม	32		กุก	-	กูล	48
	กิญ	-	กิม	33		กูท	-	กูฮ	49
	กิม	-	กิม	34	กู	กูก	-	กูด	411
	กิน	-	กิม	3 5		กุง	-	กุงฉ	412
	กิป	-	กิม	36		กุน	-	กุนฉ	413

	กณ	-	กฬ	415		เกิญ	-	เกิม	63
	กพ	-	กย	416		เกิมะ	-	เกิม	64
	กฐ	-	กฐ	417		เกิม	-	เกิม	65
	กค	-	กค	418		เกิม	-	เกิม	66
	กค	-	กค	419		เกิม	-	เกิม	67
เก	กค	-	กค	51		เกิม	-	เกิม	68
เกะ	กค	-	กค	52		เกิม	-	เกิม	69
	เกญ	-	เกญ	53	เกิม	เกิม	-	เกิม	611
	เกณ	-	เกณ	54	เกิมะ	เกิม	-	เกิม	612
	เกน	-	เกน	55		เกิม	-	เกิม	613
	เกพ	-	เกย	56		เกิม	-	เกิม	614
	เกฐ	-	เกฐ	57		เกิม	-	เกิม	615
	เกค	-	เกค	58		เกิม	-	เกิม	616
	เกค	-	เกค	59		เกิม	-	เกิม	617
เกา	เกค	-	เกค	511		เกิม	-	เกิม	618
เกาะ	เกค	-	เกค	512		เกิม	-	เกิม	619
	เกญ	-	เกญ	513	เกิม	เกิม	-	เกิม	6111
	เกณ	-	เกณ	514	เกิมะ	เกิม	-	เกิม	6112
	เกน	-	เกน	515		เกิม	-	เกิม	6113
	เกพ	-	เกย	516		เกิม	-	เกิม	6114
	เกฐ	-	เกฐ	51z		เกิม	-	เกิม	6115
	เกค	-	เกค	518		เกิม	-	เกิม	6116
	เกค	-	เกค	519		เกิม	-	เกิม	6117
เกิ	เกค	-	เกค	61		เกิม	-	เกิม	6118
	เกค	-	เกค	62		เกิม	-	เกิม	6119

แก	แกก	-	แกค	71		โกค	-	โกล	88
	แกง	-	แกฉ	72		โกห	-	โกอ	89
	แกญ	-	แกฉ	73	โกะ	โกะก	-	โกะค	811
	แกฉ	-	แกร	74		โกะง	-	โกะฉ	812
	แกน	-	แกฝ	75		โกะญ	-	โกะฉ	813
	แกพ	-	แกย	76		โกะฉ	-	โกะร	814
	แกร	-	แกว	77		โกะน	-	โกะฝ	815
	แกค	-	แกล	78		โกะท	-	โกะย	816
	แกห	-	แกฮ	79		โกะร	-	โกะว	817
	แกะ	แกะก	-	แกะค	711		โกะค	-	โกะล
แกะง		-	แกะฉ	712		โกะห	-	โกะอ	819
แกะญ		-	แกะฉ	713	In In	โกฉ	-	โกค	91
แกะฉ		-	แกะร	714		โกง	-	โกฉ	92
แกะน		-	แกะฝ	715		โกญ	-	โกฉ	93
แกะพ		-	แกะย	716		โกฉ	-	โกร	94
แกะร		-	แกะว	217		โกน	-	โกฝ	95
แกะค		-	แกะล	718		โกท	-	โกย	96
แกะห		-	แกะฮ	719		โกร	-	โกว	97
โก	โกค	-	โกค	81		โกค	-	โกล	98
	โกง	-	โกฉ	82		โกห	-	โกอ	99
	โกญ	-	โกฉ	83	กฏ	กฏก	-	กฏค	911
	โกฉ	-	'ins	84		กฏง	-	กฏฉ	912
	โกน	-	โกฝ	85		กฏญ	-	กฏฉ	913
	โกท	-	โกย	86		กฏฉ	-	กฏร	914
	โกร	-	โกว	87		กฏน	-	กฏฝ	915

กฤพ	-	กฤย	916
กฤร	-	กฤว	917
กฤค	-	กฤล	918
กฤห	-	กฤฮ	919

2. ตารางสำหรับพยัญชนะและสระ แบ่งพยัญชนะออกเป็น 9 พวกร และสระ เป็น 9 พวกร ใช้เลขแทนดังนี้

ก ข ค ฅ	ใช้ตัว	เลขแทนคือ	1
ง จ ฉ ช ซ ฌ	"	"	2
ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ	"	"	3
ณ ต ถ ท ธ	"	"	4
น บ ป ผ ฝ	" =	"	5
พ ฟ ภ ม ย	" =	"	6
ร ล ว	" =	"	7
ค ฅ ล	" =	"	8
ห ฟ อ ฮ	" =	"	9
ฤ ฎ	" =	"	9

สระแบ่งเป็น 9 พวกร ใช้ตัวเลขแทนดังนี้ -

สระ โอะ ลรูป		1
ุ		
ะ		
ุ ะ	=	11
า	=	2
ำ	=	21

°	=	3
°		
	=	31
°		
°	=	4
°	=	41
°	=	5
1 °		
1 °	=	51
1 °		
1 °	=	6
1 °	=	61
1 °		
1 °	=	611
1 °		
°	=	2
°	=	71
°	=	8
°	=	81
°		
°	=	9
°		
°	=	91

ตารางที่ 2 นี้ จะใช้เมื่อตารางอักษร ก ไม่มีเลขไม่เพียงพอจะต้องดูเลขจาก ตารางที่ 2 ไปประกอบข้างท้าย เช่น ต้องการเลขผู้แต่งชื่อ ประชุม ในตาราง ก มีเพียง กร - กว 17 จะต้องนำเลขของ ะ ซึ่งมีอยู่ตารางของสระ คือ 11 มาประสมด้วย ได้เป็น ป 1711 สำหรับเลขผู้แต่งของประชุม

ถ้ามีผู้แต่งชื่อพยางค์หน้าซ้ำกันเพื่อหลีกเลี่ยงเลขผู้แต่งเดียวกัน ให้พิจารณาดูสระ หรือพยัญชนะตัวถัดไป แล้วใช้เลขในตารางที่ 2 ตามลงไป เช่น

ประชุม = ป 1711 (ดูจากตารางที่ 1 สระ = 17 ตารางที่ 2 ะ = 17)

ประชวน = ป 17114 (ดูจากตารางที่ 1 สระ = 17 ตารางที่ 2 ะ = 17
ท = 4)

ประล้งค์ = ป 17118 (ดูจากตารางที่ 1 สระ = 17 ตารางที่ 2 ะ = 17
ล = 18)

สุรางค์ = ล 472 (ดูจากตารางที่ 1 สระ = 47 ตารางที่ 2 ำ = 2)

สุรีย์ = ล 473 (ดูจากตารางที่ 1 สระ = 47 ตารางที่ 2 ำ = 3)

เลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 2

ห้องสมุดที่กำหนดเลขหนังสือภาษาไทยโดยใช้ตารางสำหรับพยัญชนะและสระ ทำนองเดียวกับตาราง เลขหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันคือสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีตารางสำหรับกำหนดเลขผู้แต่ง 3 ตารางคือ

ตารางที่ 1 แบ่งพยัญชนะ 44 ตัว และ ฤ ฤา ฎ ฎา ออกเป็น 4 กลุ่ม ใช้เลข

2-5 ดังนี้

ก - ฉ = 2

ฐ - ฬ = 3

พ - ล ฤ ฤา ฎ ฎา = 4

จ - ฮ = 5

เลขหนังสือภาษาไทยแบบที่ 3

การกำหนดเลขหนังสือจากตารางสำเนารัฐรูป แตกต่างจากวิธีการกำหนดเลขจาก ตารางประจำพยัญชนะและสระ คือ เป็นตารางที่รวบรวมรายชื่อบุคคล หน่วยราชการ มูลนิธิ ชื่อเรื่อง หนังสือต่าง ๆ ที่ใช้เป็นรายการหลักในบัตร ตั้งแต่ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ก-ฮ เรียงตามลำดับอักษรและรูปสระตามแบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ละรายการจะมีเลขกำกับไว้ สำหรับให้บรรณารักษ์นำมาใช้เป็นเลขหนังสือได้ทันที เช่น 386 กัณฑ์ เพราะฉะนั้นเลขหนังสือของ กัณฑ์ คือ 386 ตารางเลขสำเนารัฐรูปของเลขหนังสือภาษาไทยนี้ได้ถือหลักการกำหนดเลขในทำนองเดียวกัน Cutter-Sanborn Three Figure Author Number

ห้องสมุดที่ใช้ตาราง เลขสำเนารัฐรูปกำหนดเลขหนังสือภาษาไทยคือห้องสมุดแห่งชาติ แต่เดิมห้องสมุดแห่งชาติได้กำหนดตาราง เลข 1-9 เป็นสัญลักษณ์แทนสระ 9 พวก และเลข 1-9 เป็นสัญลักษณ์แทนพยัญชนะ 9 พวก พร้อมทั้งกำหนดตาราง เลขหนังสือสำหรับอักษร ก- ไว้อย่างละเอียด และให้ใช้เป็นตารางหลักสำหรับพยัญชนะอื่น ๆ ด้วย ต่อมาใน พ.ศ. 2517 ห้องสมุดแห่งชาติได้เปลี่ยนวิธีการกำหนดเลขหนังสือจากตารางต่าง ๆ มาใช้ตารางสำเนารัฐรูปแทน²

ในการที่นักศึกษาคงกำหนดเลขผู้แต่งจากตารางสำเนารัฐรูปให้ถูกต้องนั้น ความยากง่ายมิได้ขึ้นอยู่กับตาราง เลข แต่ขึ้นอยู่กับทักษะในการเรียงลำดับพยัญชนะ และรูปสระต่าง ๆ ตามลำดับพจนานุกรมเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการหาตัวเลขของชื่อที่อยู่ข้างหน้าชื่อที่ต้องการ ถ้าหากไม่แม่นยำในการเรียงลำดับพยัญชนะ และรูปสระแล้วก็จะผิดพลาดได้ง่าย เพราะฉะนั้น การฝึกหัดกำหนดเลขผู้แต่งจากตารางสำเนารัฐรูปจึงทดสอบความ

² คำลัทธิจารย์แก่นมาลี ชวลิต ในขณะที่ตำแหน่งผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ ได้มีความคิดริเริ่มในเรื่องนี้ โดยมอบหมายให้หัวหน้างานจัดหมู่และทำบัตรรายการขณะนั้น (นางเล่านีย์ ทรงสุนทร) เป็นผู้จัดทำขึ้น

สามารถตีทั้งการกำหนดเลขและการเรียงบัตรรายการได้ด้วย นอกจากนี้ยัง ก่ออุปประโยชน์
ในการศึกษาวิชา LS 358 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษในส่วนที่ว่าด้วยการกำหนด
เลขผู้แต่งโดยใช้ตาราง Cutter-Sanborn เพราะมีหลักการเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้นักศึกษา
ได้เพิ่มพูนประสบการณ์ดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้จัดทำ "ตารางกำหนดเลขผู้แต่งภาษาไทย"³
พร้อมทั้งวิธีใช้ตารางอย่างละเอียดขึ้นอีกเล่มหนึ่ง สำหรับให้นักศึกษาได้ใช้ทำแบบฝึกหัด
และสามารถนำไปใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานเมื่อออกไปประกอบอาชีพด้านบรรณารักษ์ได้

หลักทั่วไปในการกำหนดเลขผู้แต่งโดยใช้ตารางเลขสำเนา

1. เปิดหาชื่อที่ต้องการและใช้ เลขที่กำกับอยู่เป็นเลขผู้แต่งได้ทันที โดยใส่ไว้
ข้างหลังพยัญชนะตัวแรกของชื่อ เช่น ต้องการ เลขหนังสือของบุษยา ให้เปิดดูในหนังสือ
ตารางกำหนดเลขผู้แต่ง ภาษาไทย จะเห็นชื่อ บุษยา มีเลข 694 กำกับอยู่ ฉะนั้นเลขผู้แต่ง
ของบุษยา คือ บ694

2. สำหรับชื่อที่ต้องการให้เลขผู้แต่ง ถ้าไม่มีในตารางให้ยึดตามแนวการให้
เลขของ Cutter-Sanborn Table คือให้ใช้ เลขหนังสือหรือเลขผู้แต่งของชื่อที่อยู่ข้างหน้า
ตั้งตัวอย่างจากตารางปรากฏว่า

รุจิร 731

รุจिरา 732

รุจิเรก 733

ถ้าต้องการ เลขผู้แต่งของรุจิรัตน์ จะได้เลข ร 731 เพราะไม่มีเลขของ
รุจิรัตน์โดยตรง จึงต้องใช้ เลขของรุจิร ซึ่งเป็นชื่อที่เรียงตามลำดับพจนานุกรมแล้วอยู่ข้างหน้า
รุจิรัตน์

³ใช้รหัสวิชาว่า LS 362(S) หมายเลขพิมพ์ 24528

3. ชื่อที่ซ้ำกันมาก แบ่งเลขผู้แต่งที่อักษรของนามสกุล เช่น

ประสิทธิ์ 436

ประสิทธิ์ ป 437

ประสิทธิ์ ภ 438

ประสิทธิ์ จ 439

ถ้าต้องการเลขผู้แต่งของ ประสิทธิ์ ภาพักกลอน จะได้เลข ป 436 แต่เลขผู้แต่งของ ประสิทธิ์ ประทีปะเสน จะได้เลข ป 437 ประสิทธิ์ ภู่วรรณ จะได้เลข ป 438 ประสิทธิ์ ไวยัง ได้เลข ป 439 ถ้าเป็นชื่อประสิทธิ์ ที่นามสกุลขึ้นต้น บ จะต้องใช้เลข ป 436 เช่น ประสิทธิ์ บุญเกียรติ = ป 436 เพราะเรียงตามลำดับอักษรแล้วอยู่ข้างหน้า ประสิทธิ์ ที่นามสกุลขึ้นต้นด้วยอักษร ป เพราะฉะนั้นก่อนจะกำหนดชื่อที่ซ้ำกันมาก ๆ และแบ่งเลขที่อักษรต้นของชื่อสกุล จะต้องพิจารณาเรียงอักษรของชื่อสกุลด้วยแล้วใช้เลขของชื่อที่อยู่ข้างหน้า เช่น ประสิทธิ์ ชื่อสกุลขึ้นต้นด้วยอักษร ก-บ ใช้เลข ป 436

ประสิทธิ์ ชื่อสกุลขึ้นต้นด้วยอักษร ป-พ ใช้เลข ป 437

ประสิทธิ์ ชื่อสกุลขึ้นต้นด้วยอักษร ภ-ล ใช้เลข ป 438

ประสิทธิ์ ชื่อสกุลขึ้นต้นด้วยอักษร ว-ฮ ใช้เลข ป 439

4. หนังสือชีวประวัติของบุคคลคนเดียวให้ใช้อักษรชื่อม่อและเลขประจำชื่อ

เจ้าของชีวประวัติ เป็นเลขหนังสือแทนอักษรย่อชื่อผู้แต่ง เช่น หนังสือเรื่องประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตาดำรงราชานุภาพ เลขหนังสือเล่มนี้คือ น 266

น คือ นเรศวรมหาราช, สมเด็จพระ

เท่าที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า ถ้าบรรณารักษ์หรือนักศึกษามีความเข้าใจในวิธีการกำหนดเลขผู้แต่งแบบ Cutter-Sanborn table แล้ว ก็จะสามารถใช้ตารางเลขหนังสือภาษาไทยได้โดยไม่มีปัญหา แต่ทั้งนี้นักศึกษาหรือบรรณารักษ์จะต้องสามารถเรียงลำดับอักษรหรือสระ สำหรับชื่อที่ไม่มีเลขในตารางโดยตรงให้ถูกต้อง เพราะจะได้ทราบว่าเป็นชื่อใดอยู่ข้างหน้าชื่อที่ต้องการ เพื่อจะได้ตัวเลขของชื่อนั้นมาเป็น เลขผู้แต่ง

การกำหนดเลขเรียกหนังสือ

1. เมื่อได้เลขหมู่ของหนังสือแล้ว ให้ลงอักษรย่อตัวแรกของชื่อผู้แต่ง เลขประจำตัวผู้แต่งซึ่งจะหาได้จากตารางผสมหรือตารางสำเร็จรูปด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว

หนังสือเรื่องระบอบประชาธิปไตย แต่งโดยธานินทร์ ทรัพย์วิเชียร เลขหมู่คือ 321.8 เลขหนังสือเลขผู้แต่งของธานินทร์ คือ ธ 36 ดังนั้นเลขเรียกหนังสือคือ 321.8 ห้องสมุดส่วนมากจะเติมอักษรตัวหน้าของชื่อเรื่องลงไปด้วยเพื่อหลีกเลี่ยงเลขเรียก 321.8

หนังสือซ้ำกัน ในที่นี้จะได้อักษรย่อของชื่อเรื่องระบอบประชาธิปไตย คือ ร เพราะฉะนั้นจะได้เลขเรียกหนังสือเป็น 321.8
ธ36ร

สำหรับห้องสมุดที่ไม่มีนโยบายใส่ตัวอักษรย่อตัวแรกของชื่อเรื่องในเลขเรียกหนังสือนั้น อาจจะทำได้เมื่อมีหนังสือน้อยเล่ม แต่ถ้ามีหนังสือผู้แต่งคนเดียวกับแต่งหนังสือประเภทเดียวกันหลายเล่มจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรย่อตัวแรกของชื่อเรื่องเติมท้ายเลขผู้แต่ง ฉะนั้น เลขเรียกหนังสือจะซ้ำกันซึ่งจะเป็นปัญหาในการเรียงหนังสือบนชั้น และการรับจ่ายหนังสือ ตัวอย่างนโยบายของภคธรา โอเค่กลิน (ชื่อจริงคือ สุภัทญา ชลศึกษ์) จะมีเลขหมู่ว่า 895.913 หรือบางแห่งอาจกำหนดอักษรย่อนโยบายเป็นสัญลักษณ์แทนเลขหมู่ 895.913 ว่า นว. เลขผู้แต่งของสุภัทญา ชลศึกษ์ คือ ล 713 เพราะฉะนั้นนโยบายทุกเล่มของภคธรา โอเค่กลิน จะมีเลขเรียกหนังสือว่า 895.913 หรือ นว.
ล713 ล713

ถ้าไม่ใส่ตัวอักษรย่อตัวแรกของชื่อเรื่องก็就不用ทราบว่าเลขเรียกหนังสือของเรื่องใด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใส่ตัวอักษรย่อตัวแรกของชื่อเรื่องต่อท้ายเลขผู้แต่ง เพื่อให้หนังสือแต่ละเล่มมีสัญลักษณ์เฉพาะ เช่น นโยบายของภคธรา โอเค่กลิน เรื่อง เรืองมุนษย์ จะมีเลขเรียกหนังสือ เป็น 895.913 ร คือตัวอักษรย่อของเรื่องเรืองมุนษย์
ล713ร

895.913 คือ เลขเรียกหนังสือของนวนิยายเรื่องไม้ผัดใบ
 ล713ม

ม คืออักษรตัวแรกของชื่อเรื่องไม้ผัดใบ

895.913 คือเลขเรียกหนังสือเรื่องเลื่อมสลับลาย
 ล713ล

895.913 คือเลขเรียกหนังสือเรื่องปูนปั้นทอง
 ล713ป

2. หนังสือที่มีซ้ำกันหลายฉบับ จะต้องใส่หมายเลขฉบับกำกับไว้ข้างใต้เลข
 หนังสือหรือเลขผู้แต่งด้วย มิฉะนั้นหนังสือเหล่านั้นจะมีเลขเรียกหนังสือซ้ำกัน ตัวอย่าง ถ้า
 หอสมุดมีหนังสือเรื่องระบอบประชาธิปไตย โดย ธานีภรณ์ ทรัพย์วิเชียร 3 ฉบับ จะต้องให้

เลขเรียกหนังสือดังนี้	321.8	321.8	321.8
	ธ36ร	ธ36ร	ธ36ร
	ฉ.1	ฉ.2	ฉ.3

3. ถ้าหนังสือหลายเล่มจบและมีหลายฉบับ จะต้องใส่อักษรย่อเล่ม และฉบับ
 ไว้ใต้เลขหนังสือเป็นลำดับไป เช่น หนังสือเรื่องสี่แผ่นดิน ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช
 มี 4 เล่มจบ หอสมุดมีทั้งหมด 3 ชุดจะต้องใส่ให้เลขเรียกหนังสือดังนี้

895.913	895.913	895.913
ค45ล	ค45ล	ค45ล
a.1 a.1	a.1 a.2	a.1 ฉ.3
895.913	895.913	895.913
ค45ล	ค45ล	ค45ล
a.2 ฉ.1	ล.2 a.2	a.2 a.3
895.913	895.913	895.913
ค45ล	ค45ล	ค45ล
a.3 a.1	ล.3 ฉ.2	a.3 ฉ.3

895.913	895.913	895.. 913
ค45ล	ค45ล	ค45ล
ฉ.4 a.1	a.4 ฉ.2	a.4 ฉ.3

4. หนังสือรายปีของส่วนราชการหรือองค์การอื่น ๆ ซึ่งพิมพ์ออกเป็นประจำปี ต้องใส่ปีกำกับไว้ข้างล่าง เลขหนังสือ ตัวอย่าง รายงานประจำปีของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ห้องสมุดปี พ.ศ..2504, 2505, 2506, 2507 เลขเรียกหนังสือจะปรากฏดังนี้

354.593	354.593	354.953	354.953
ต63ร	ต63ร	ต63ร	ต63ร
2504	2505	2506	2507

5. หนังสือวิชาการ ถ้ามีการพิมพ์หลายครั้ง ให้ใส่ปีที่พิมพ์ข้างใต้เลขเรียกหนังสือเช่นเดียวกับหนังสือรายปี หรือใส่ครั้งที่พิมพ์ข้างท้ายอักษรย่อชื่อเรื่อง เรื่อง ตัวอย่าง

หนังสือเรื่องพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 มีเลขเรียก

หนังสือคือ 413.593 หนังสือเล่มนี้มีการพิมพ์หลายครั้ง ถ้าหากห้องสมุดมีฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1, พ172

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ.2498 และฉบับพิมพ์ครั้งที่ 12 พ.ศ.1515 ก็จะได้เลขเรียกหนังสือแต่ละ เล่มดังนี้

413.593	413.593	413.593
พ172	m172	พ172
	2498	2515

สำหรับหนังสือที่ตีพิมพ์แบบรัฐสภาอเมริกัน ถ้าเป็นหนังสือหลายเล่มจบ หลายฉบับ, หนังสือรายปี หนังสือที่พิมพ์หลายครั้ง จะมีวิธีการกำหนดเลขเรียกหนังสือเพื่อไม่ให้สัญลักษณ์ของหนังสือแต่ละ เล่มซ้ำกันตามแนวเดียวกับหนังสือที่ตีพิมพ์แบบภาคนิยมด้วยซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

แบบฝึกหัดท้ายบท

ให้ใช้ "ตารางกำหนดเลขผู้แต่งภาษาไทย โดย เล่าวณีย์ ทรงสุนทร" กำหนด

เลขหนังสือดังต่อไปนี้

1. จำลอง วิชาณะ
2. ทวี วรคุณ
3. พระเทพวิสุทธิเมธี
4. กมล สัมวิเชียร
5. จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
6. คูเปอร์, เจมส์ ไมเคิล
7. บุญช่วย นาคานุสนธิ์
8. ปรีชา สุมาวงศ์
9. สัมชาย รัตนอาภา
10. สัมยงค์ กวงเงิน
11. ประพันธ์ ภัทษา
12. อนุমানราชธรม, พระยา
13. บุญสม มาร์ติน
14. ศรีรัตน์ สดากปนวัฒน์
15. ประสิทธิ์ ศิริบรรเทิง
16. สุนทรภู
17. วอร์เรน, เอิร์ล
18. ประกอบ หุตะสิงห์

แนวตอบ

1. จ 373
2. ท 194
3. พ 341
4. ก 142
5. จ 682
6. ค 53
7. บ 416
8. ป 489
9. ส 226
10. ส 251
11. ป 345
12. a 199
13. บ 594
14. ค 2'22
15. ป 441
16. ส 758
17. a 379
18. ป 222